

K R O N I K A

**Sesja popularnonaukowa
„110 lat zorganizowanego ruchu
numizmatycznego w Poznaniu”**

Przypadający w 2009 r. jubileusz 110. rocznicy zorganizowanego ruchu numizmatycznego w Poznaniu uczczony został sesją popularnonaukową, zorganizowaną 25 listopada 2009 r. w budynku poznańskiego Muzeum Archeologicznego przez Poznański Oddział Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego im. Józefa Kostrzewskiego. Znacznego dofinansowania sesji udzielił Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego.

Spotkanie otworzył Prezes Oddziału Krzysztof Szafran, który po powitaniu zebranych wręczył dyplomy honorowe zasłużonym członkom Oddziału, prof. Bolesławowi Suszce i Zbigniewowi Karolczakowi, po czym przypomniał krótko historię zrzeszeń numizmatycznych w stolicy Wielkopolski. Następnie głos zabrał Józef Ruszar, Dyrektor Departamentu Komunikacji Społecznej i Wydawnictw Narodowego Banku Polskiego w Warszawie, który zadeklarował gotowość wspomagania działań Towarzystwa, mieszczących się w szeroko pojętej edukacji ekonomicznej. Miłym akcentem stało się przekazanie przez Oddział Poznański PTN na ręce prof. Marzeny Szynt, Dyrektora Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, teczki zawierającej głównie korespondencję Józefa Kostrzewskiego.

Sesję właściwą, prowadzoną przez prof. Bolesława Suszkę, rozpoczęło wystąpienie dra Kazimierza Krawiarza, zatytułowane „Towarzystwo Zbieraczy Starożytności Krajowych w Szamotułach (1840–1846)”. Następ-

nie dzieje pierwszej *stricte* numizmatycznej organizacji w Wielkopolsce naszkicował dr Witold Garbaczewski, prezentując referat „Powstanie i działalność niemieckiego Towarzystwa Numizmatycznego w Poznaniu (1899–1918)”. Z tematem tym korespondowało wystąpienie Agnieszki Murawskiej „Numizmatyczne życie naukowe w świetle zasobów archiwalnych Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Poznaniu (okres Provinzial-Museum i Kaiser-Friedrich-Museum w Poznaniu)”. Po przerwie obrady rozpoczął Krzysztof Szafran referatem „Banknoty Banku Prowincjonalnego Wielkiego Księstwa Poznańskiego”. Po nim wystąpił Dariusz Kinal, próbujący w referacie „Pieniądz Prus Południowych” rozszerzyć liczbę znanych dotąd emisji pruskich dla tego obszaru. Z kolei Michał Jeske zaprezentował obecnym temat „Nieznany kwartnik śląski. Próba opisu”. Prelegent połączył omawianą monetę (z głową tura na awersie i koroną na rewersie) z Kaliszem pod panowaniem księcia Bolesława III Rozrządnego. Następnie wystąpił Czesław Gembala z tematem „Rola akcji w życiu gospodarczym Wielkopolski”, ilustrując swoją prelekcję prezentacją oryginalnych akcji firm wielkopolskich. Sesję zakończył Zbigniew Bartkowiak, który omówił „Monety na wystawie stałej w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu”. Wydanie drukiem materiałów z sesji, będących jednocześnie pierwszym numerem reaktywowanej, planowanej jako rocznik „Numizmatyki Poznańskiej”, organizatorzy planują w przyszłym roku.

Z sesją powiązana była prezentacja książki *Pieniądz i banki w Wielkopolsce* (Poznań 2009), w której znalazły się referaty

z odbytej w zeszłym roku w Poznaniu konferencji pod tym samym tytułem. Prezentacja, przygotowana przez Muzeum Narodowe w Poznaniu, Instytut Historii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Archiwum Państwowe w Poznaniu, miała miejsce w Ratuszu Staromiejskim przy licznych udziałach zaproszonych gości.

Witold Garbaczewski

**IX Konkurs do nagrody
im. Jana Gawrońskiego na pracę
z zakresu numizmatyki i medalistyki
polskiej rozstrzygnięty**

Już po raz dziewiąty Zamek Królewski w Warszawie podjął się organizacji konkursu na najlepszą pracę z zakresu numizmatyki i medalistyki polskiej. Również i tym razem sąd konkursowy, którego posiedzenie odbyło się w dniu 17 czerwca 2010 r. pod przewodnictwem prof. Stanisława Suchodolskiego, miał niełatwe zadanie ze względu na wysoki poziom merytoryczny zgłoszonych prac, a także szerokie spektrum poruszanej tematyki. Uwagę zwracało także niezwykle staranne dopracowanie wszystkich książek pod względem wydawniczym.

Po długiej dyskusji jury konkursowe postanowiło podzielić główną nagrodę pomiędzy dwie prace:

Tadeusza Szczurka, *Obrót pieniężny w Nowej Marchii w okresie askańskim (ok. 1250–1390)*, wydaną i zgłoszoną przez Polskie Towarzystwo Numizmatyczne oraz

Mariusza Mielczarka, *Mennictwo starożytnej Grecji. Mennictwo okresów archaicznego*

i klasycznego, również wydaną i zgłoszoną przez Polskie Towarzystwo Numizmatyczne.

Ponadto sąd konkursowy postanowił wyróżnić pracę:

Marii Stahr, *Medale polskie i z Polską związane od XVI do XVIII wieku. Katalog zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu*, wydaną i zgłoszoną przez Muzeum Narodowe w Poznaniu.

Nagrodzona książka Tadeusza Szczurka jest jedną z trzech prac tego autora (oprócz *Obrotu pieniężnego w Nowej Marchii w okresie askańskim (ok. 1250–1390)* były to także: *Znaleziska monet z Deszczna* oraz *Moneta w Gorzowie Wielkopolskim*) zgłoszonych na IX Konkurs im. Jana Gawrońskiego, a zarazem znakomitą opracowaniem monograficznym tego mało znanego, nie tylko numizmatykom, ale i historykom polskim, regionu.

Dzieło Mariusza Mielczarka ma zgoła inny charakter. Jest to podręcznikowe kompendium wiedzy o mennictwie Grecji okresów archaicznego i klasycznego, tym cenniejsze, że stanowi ono udaną próbę kontynuacji i uzupełnienia wydawanej w latach osiemdziesiątych bardzo popularnej i przydatnej serii *Zarys mennictwa europejskiego*.

Wyróżniona praca Marii Stahr jest z kolei modelowo wykonanym katalogiem zbiorów, w tym przypadku medali z Muzeum Narodowego w Poznaniu. Przy okazji tej pracy jury zwróciło uwagę na konieczność stworzenia osobnej kategorii nagród konkursowych dla prac o charakterze materiałowym — katalogów oraz inwentarzy.

Wszystkim nagrodzonym Redakcja Wiadomości Numizmatycznych serdecznie gratuluje.

Michał Zawadzki